

Sylwetki osobowe kontrolujących

są wynikiem kilkuletnich badań (zespołu członków Ogólnopolskiego Klubu Szkoleniowców pod kierunkiem Hanny Kałużnej) nad funkcjonowaniem zawodowym blisko tysięcznej populacji kontrolerów

Typ kontrolującego	Reakcje kontrolującego na specyficzne własności pracy	
	na specyficzny system reagowania	na swoisty tryb pracy
1. Kontroler „zaangażowany”, o przewadze motywacji pozamaterialnych „aby mieć satysfakcję, czuć się potrzebnym”	Otwarcie krytyczny, ale twórczy stosunek do decyzji, poleceń i pouczeń szefa. Niekiedy skłonność do zbyt zasadniczego stawiania spraw, Przyjacielski.	Na ogół poprawne, zhumanizowane metody kontroli i właściwe traktowanie spraw i osób kontrolowanych. Bardzo duże osobiste zaangażowanie się w pracę. Dążenie do stałego doskonalenia umiejętności. Inicjatywność. W jednostce macierzystej: brak autoreklamy, zapominanie o materialnej stronie umowy o pracę; własne zdanie, skłonność do wyróżniania się w zespole.
2. Kontroler „umiarkowany” o równowadze motywacji materialnych i pozamaterialnych	Krytyczne, jednakże bardzo umiarkowane, odbieranie poleceń, decyzji i pouczeń zwierzchnika do dolnej granicy ryzyka.	Na ogół poprawne, zhumanizowane metody badań kontrolnych - jednakże bez większego osobistego zaangażowania. Celem jego czynności kontrolnych jest zwykle nie chęć poprawienia istniejącego stanu, ale pokazanie, jak dobrą kontrolę potrafi on przeprowadzić. Uczenie się przez pracę. W jednostce macierzystej: posiada zawsze własne zdanie.

3. Kontroler „z przypadku” bez szczególnych, wyrazistych motywacji - „tak się złożyło”	Potulność, brak własnego zdania, a w rezultacie - konformizm, przyjmowanie zadań i poleceń jako „dopustu bożego”, ciężkiego ale nieuniknionego.	Oczekiwanie na „prowadzenie za rękę”, nieśmiałość wobec problemów w jednostce kontrolowanej, chwiejność sądów i ocen kontrolowanych spraw i ludzi, obojętne podejście do uzupełniania wiedzy, preferowanie formalnych niekontrowersyjnych ustaleń kontrolnych. Ugodowość w jednostce macierzystej, brak zaangażowania, obojętność.
4. Kontroler „oportunista”	Bezdiskusyjnie przyjmowanie wszelkich decyzji i poleceń, na zasadzie: „gadaj sobie zdrów, za to ci płacą i ty będziesz za to odpowiadał”.	Ostre, bezwzględne, nierzadko niesprawiedliwe traktowanie spraw i ludzi podczas kontroli; „podpuszczanie” kontrolowanych, akceptowanie donosicielstwa. Wyznaje zasadę „kontrolujący zawsze górą”.
5. Kontroler „fanatyczny ścigacz”	Mylący swoje zadanie z zadaniami prokuratury i policji. Nie uznaje zasady kontradiktoryjności w procesie kontroli.	Chętnie posługuje się zasadą: „daj mi człowieka, a ja na niego paragraf znajdę”. Stara się o uzyskanie informacji w drodze nieformalnej - wg zasady „każda droga do informacji jest prawidłowa”. Uchyła się od instruktażu.

Literatura źródłowa:

Kałużny Stanisław, Zawadzki Tadeusz
 „Kontrola gospodarcza w jednostkach budżetowych”
 Kwantum – 2001